

TTB-HALK SAĞLIĞI KOLU ÇALIŞMA RAPORU (1 MAYIS 2008-31 MAYIS 2010)

TTB-HSK Mayıs2008-Mayıs20010 döneminde “Sağlıkta Dönüşüm Programının İzlenmesi”, “Birinci Basamakta Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Sonrası Pratisyen Hekimlerin Çalışma Biçimlerinde Değişim”, “Kriz ve Sağlık/Sağlık Hizmetleri”, “DSÖ-Temel Sağlık Hizmetlerinde Dönüşüm” öncelikli başlıklar olarak ele alınmıştır. Bu çalışmalara ek olarak gelenekselleşmiş kol etkinlikleri yaşama geçirilmiştir. Bu başlıklar ayrıntılı olarak ele alındığında:

1. SAĞLIK POLİTİKALARI:

a) Sağlıkta Dönüşüm Programının İzlenmesi:

Sağlıkta Dönüşümün parçası olan Aile Hekimliği uygulaması ile ilgili yapılan çalışmalar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Konu ile ilgili yapılanlar şunlardır:

Yapılan çalışmaların paylaşımı: 24 Ekim 2009 tarihinde TTB’de gerçekleştirilen etkinlik ve Aile hekimliği ile ilgili yapılan farklı çalışmalar sunularak tartışmaya açıldı.

- Muzaffer Eskiocak ve Seval Alkoy tarafından Edirne ve Bolu’da Lot kalite tekniği ile yapılan çalışmalar,
 - Nasır Nesanır tarafından yapılan Sağlık Bakanlığı’na bağlı pilot illerin sağlık göstergeleri ile ilgili çalışma,
 - Binali Çatak’ın Adıyaman’da yaptığı ana ve çocuk sağlığı hizmetlerinin sahada izlenmesine yönelik çalışma,
 - Mehmet Zencir tarafından Denizli Sağlık Müdürlüğü verilerinin yorumlanmasına yönelik çalışma,
 - Aile Hekimliği ile ilgili GES-19 raporu,
 - Feride Aksu’nun pilot illerle ilgili mevcut durumu toparlama amaçlı yürütülen çalışma ile ilgili bilgiler paylaşıldı.
- Aile Hekimliği’ne yönelik Edirne, Bolu ve Eskişehir’de yapılan çalışmalara destek verildi (Muzaffer Eskiocak, Seval Alkoy). Yine kol üyelerinin Adıyaman (Binali Çatak) ve Düzce’de (Nasır Nesanır) gerçekleştirilen birinci basamağa yönelik çalışmalarına destek verildi.

Sağlıkta Dönüşüm Programı-Aile Hekimliği İzleme Süreci ile ilgili kılavuz hazırlığı

Sağlıkta Dönüşüm Programının İzlenmesi’ne yönelik bir kılavuz hazırlanmasına ilişkin çalışmalar yoğunlaştırıldı. Birkaç toplantıda bu kılavuz gözden geçirilerek son hali verilmeye çalışıldı. Işıl Ergin, Muzaffer Eskiocak, Nasır Nesanır, Binali Çatak, Nilay Etiler, Mehmet Zencir’den oluşan grup ile kılavuz hazırlığı yürütüldü. TTB-HSK’na birkaç kez sunulan taslaklar, kol üyelerinin görüşü ile daha da zenginleştirilerek son hali verildi.

İzleme sürecine yönelik kılavuz şu başlıklardan oluşmaktadır:

Ana Felsefe: SDP bütünselliği açısından konuya yaklaşım; Sağlık hakkını dikkate alan izleme; Sağlıkta eşitsizliklerin ön plana çıkartılması; Kapitalizm-Sağlık ilişkisinde saklı eşitsizlikler + SDP sürecinin katkısı; Sağlıkın belirleyicileri yaklaşımı ile izlem sürecini yönlendirmek.

Kimlerle ve Kimlerin Katkısı İle TTB ve TTB-HSK'nın Rolü

İzleme Süreci Hangi Düzeyde Yapılmalı?

Hangi Yöntemleri Kullanalım?

İçerik

- Piyasalaşmayı ortaya çıkaran veriler
- Dezavantajlı durumu ortaya dökecek veriler (Eşitsizlik verileri)
- Sağlık emek gücünün durumu ile ilgili veriler
- Derinleştirmemiz gereken alanlar (Niteliksel verilerle)
- Olgu/Olay çalışmaları
- Sosyal göstergeler
- Toplumsal sağlık göstergeleri
- Mevzuat izleme

İzlemede Temel İlkeler:

Nasıl sunmalı?

Sağlıkta Dönüşüm Programı ile ilgili Mevzuat'ın İzlemesi:

Sağlıkta Dönüşüm Programının yaşama geçirilmesi aşamasında çeşitli bakanlık (Sağlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik vb.) çıkartılan yasa, yönetmelik, tebliği, genelge vb. dokümanlar izlenerek TTB-MK ve kol üyeleri ile paylaşılmaktadır. İzlenme sürecinde mevcut düzenlemeler ne anlama gelmektedir, sağlık ortamında nasıl değişikliklere yol açmaktadır, sağlık çalışanlarını nasıl etkileyecektir sorularına yanıt aranmaktadır. Bu çalışma ile ilgili Ağustos 2009 kol toplantısında Mehmet Zencir ve Nisan 2010 kol toplantısında Cavit Işık Yavuz ve Mehmet Zencir tarafından kola kısa sunumlar yapıldı.

b) Sağlık Reformları ile ilgili uluslar arası raporların değerlendirilmesi

DSÖ'nün son dönem çıkan raporlarının (Talin Şartı, Sosyal Eşitsizlikler, DSÖ-2008) tümünün ortak noktalarının olduğu; özellikle sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesine yönelik yeni müdahaleler içerdiğini ve sosyal bir örtü aracılığıyla gerçeğin saklanmaya çalışıldığı görüşü ile mevcut raporların ayrıntılı olarak ele alınmasına karar verildi. Yine Lancet 2008 sonbahar sayılarında sağlık hakkı, eşitsizlik ve sağlık hizmetlerindeki reformlara yönelik makalelerin olduğu, bunların da inceleme kapsamına alınmasına karar verildi. Oluşturulan çeşitli çalışma grupları ile raporlar hakkındaki çalışmalar sürdürülmektedir.

- **Talin Şartı:** DSÖ Avrupa bölge ofisi tarafından 26-28 Haziran'da Estonya'da gerçekleştirilen ve sağlık sistemlerinin güçlendirilmesi için stratejik çerçeve ve kılavuz oluşturulmasını amaçlayan toplantı ile ortaya konan Talin Şartı ile ilgili olarak Nilay Etiler tarafından kola bilgi verildi. Talin Şartı'nın sağlıkta özelleştirme sürecinin önemli bir aşaması olması nedeniyle daha ayrıntılı olarak incelenmesi, Nilay Etiler ve İzmir-HSK desteği ile tamamlanan çalışma kol üyeleri ile paylaşıldı.

- **Sosyal Eşitsizlikler Raporu:** Sosyal eşitsizlikler raporu ele alındı. Raporun ilk değerlendirmesinde üç başlığı içerdiği (Günlük yaşam koşulları; Para güç ve kaynakların dağılımı; Sosyal eşitsizliklerin ölçümü ve müdahale), sisteme yönelik eleştirinin olmadığı, sermayeyi motive etmek üzerinden yapılan tartışmalara, bireyselleştirmeye yönelik yaklaşımın ön planda olduğu belirtildi. TTB-HSK olarak; hazırlayacağımız rapora yönelik çalışmada: “DSÖ’nün hazırladığı rapordan: Biz ne anlıyoruz?, Değişim ne?, Dilimize sokulmaya çalışılan kavramlar neler?” başlıklarının yer almasına karar verildi. Mehtap Türkay koordinatörlüğünde sürdürülen çalışmaya kol adına Meltem Çiçeklioğlu, Zeliha Öcek, Aslı Davas, Işıl Ergin, Alpaslan Türkkın, Hakan Tüzün, Nasır Nesanır, Mine Kaya ve Mehmet Zencir destek vermektedir. Yapılan hazırlıklar Işıl Ergin, Hür Hassoy, Alparlan Türkan, İlker Kayı tarafından toparlanmaktadır. Toparlanma sürecinde sağlığın sosyal belirleyicileri ve son dönem DSÖ raporları ile bağlantı kurulmasına çalışılmaktadır. Çalışma bitiminde TTB-HSK web sayfasına eklenmesine karar verildi.
- **Temel Sağlık Hizmetlerinde Dönüşüm (DSÖ-2008 Raporu):** Temel Sağlık Hizmetlerinde reformu ele alan raporun öncelikle yönetici özeti kısmı kol üyeleri ile paylaşıldı. Kavramların neoliberal politikalarla uyumlu şekilde içeriklerinin boşaltıldığı görüşüne varıldı. Raporun tümünün incelenmesine karar verildi. Mehmet Zencir koordinatörlüğünde yapılan çalışmaya Işıl Ergin, Hür Hassoy, Raika Durusoy, Cavit Işık Yavuz, Aslı Davas destek vermektedir. Sürdürülen çalışmalar Mehmet Zencir tarafından toparlanarak kol üyelerine TTB-HSK nisan ayı toplantısında sunuldu. Kol üyeleri ve çalışmada yer alanların eleştiri ve katkıları ile son halini alacak çalışma tamamlandığında TTB-HSK web sayfasına eklenmesine karar verildi.
- **Diğer uluslar arası raporlar:** DSÖ başta olmak üzere halk sağlığı konusunda çok sayıda rapor peşi sıra yayınlanmaktadır. Bu raporların değerlendirilmesine yönelik çalışmalar kol tarafından yürütülmektedir. Çalışmalara kol üyeleri ve kola destek veren halk sağlıkçılar yürütmektedir.

Bu raporlara yönelik çalışmaların TTB ve halk sağlığı kamuoyu ile paylaşılmasının yararlı olacağına karar verildi.

c) “**AH uygulamasının başlaması ile birinci basamakta çalışma biçimindeki değişim**” başlıklı çalışma sürdürülmektedir. Bu çalışma PHK ile birlikte yapılmaktadır. Bu çalışmada;

- a. ASM ve TSM çalışanlarına ilişkin çalışma biçimindeki değişiklikler ve sorunlar; AH uygulaması dışında kalan pratisyen hekimlerin çalışma koşullarındaki değişiklikler,
- b. TTB’nin konu ile ilgili deneyimleri/birikimi. AH pilot illerdeki TO’larına ve TTB’ye gelen başvurular (şikayetler, bilgiler),.
- c. TTB-MK, TTB-PHK eski ve yeni dönem yöneticilerinin görüşleri,
- d. AH Derneklerinden yazılı görüş,
- e. Hukuksal boyut,
- f. Olgü örnekleri,
- g. Çalışma biçimi değişikliğine kuramsal yaklaşım yer almaktadır.

ASM ve TSM çalışanlarına ilişkin çalışma biçimindeki değişiklikler ve sorunlar; AH uygulaması dışında kalan pratisyen hekimlerin çalışma koşullarındaki değişikliklere yönelik yapılandırılmış bir anket formu TTB-HSK tarafından oluşturulmuş, TTB-PHK tarafından illerdeki komisyonlarla temasa geçilerek anketin uygulanmaya başlanmıştır. TTB-PHK tarafından elde edilen veriler TTB-HSK ile birlikte değerlendirilecektir.

Çalışmaya TTB-HSK adına Cavit Işık Yavuz, Hakan Tüzün, Aslı Davas, Mehmet Zencir katılmaktadır. Çalışma kapsamında elde edilen bilgiler TTB-HSK ve PHK üyeleri ile paylaşılmaktadır.

d) Kriz ve Sağlık/Sağlık Hizmetleri Çalışması

TTB-HSK ve Sağlık ve Politika Çalışma grubu tarafından “Kriz ve Sağlık/Sağlık Hizmetleri” çalışması yürütülmektedir. Bu çalışma 2001 krizi sonrası TTB-HSK tarafından yapılan çalışma ve rapora benzer bakış ile ele alınmaktadır. Bu çalışma şu başlıklarda yürütülmektedir:

1. Kriz, nasıl ele alınmalı
2. Kriz ve sağlık
 - o Sağlıklı var olma (yaşama) hakkına etkileri
 - o Sağlığa etkileri
 - o Sağlık hizmetlerine etkileri
3. Kriz ve Sağlıkta Dönüşüm
4. Kriz ve Sağlık Emekçileri
5. Kriz ve TTB

Kriz ve Sağlık, Kriz ve Sağlık Hizmetleri başlığı ağırlıklı olarak TTB-HSK tarafından; Kriz ve Sağlıkta Dönüşüm, Kriz ve Sağlık Emekçileri, Kriz ve TTB başlıkları ağırlıklı olarak Sağlık ve Politika grubu tarafından yürütülmektedir. TTB-HSK adına bu çalışmada Nilay Etiler, Aslı Davas ve Mehmet Zencir yer almaktadır. Yapılan çalışma ile ilgili ilk değerlendirmeler Mehmet Zencir tarafından Sağlık ve Politika grubu toplantısında sunulmuş, grup üyelerinden eleştiri ve katkılar alınmıştır. Çalışma halen devam etmektedir.

e) 7-8 Haziran 2008 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen “**Sosyalleştirmenin 47.Yılında Dünyada ve Türkiye’de Sağlık Reformları Sonuçları: Ne Yapabiliriz?**” başlıklı etkinliğin hazırlığına katkı verildi. Yine etkinlikte yer alan oturumlara kol aktivistlerinden Kayıhan Pala, Muzaffer Eskiocak, Ata Soyer, Mehmet Zencir tarafından destek verilmiştir. Etkinlik programında şu başlıklar yer almıştır:

- Dünyada Sağlık Reformları ve sonuçları-Panel
 - o Dünyada Sağlık Reformlarının Temel Dinamikleri (Hans Ulrich Deppe)
 - o -Latin Amerika’da Sağlık Reformları (Asa Christina Laurell)
 - o -Avrupa’da Sağlık Reformları (Alexis Benos)
 - o -Türkiye’de Sağlık Reformları (Ata Soyer)

- Tartışma: Dünyada Sağlık Reformları ve Sonuçları, Sağlık Hakkına Karşı Yapılan Saldırlara Karşı Birlikte Neler Yapabiliriz?
- 1960-2008 Türkiye’de Neler Değişti? (Korkut Boratav)
- Sağlıkta Dönüşüm Programının Sağlık Örgütlenmesi ve Sağlık Finansmanına Etkileri (Mehmet Zencir)
 - Finansman Boyutu (Kayıhan Pala)
 - Örgütlenme Boyutu (Muzaffer Eskiocak-Aylin Sena Beliner)
- Sağlıkta Dönüşüm Programının Sağlık Çalışanlarına Etkileri (Muharrem Baytemür)
 - Arzu Çerkezoğlu (Dev-Sağlık İş)
 - Köksal Aydın (SES)
 - Rıdvan Yılmaz (Pratisyen Hekimlik Derneği)
 - Önder Okay (Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi)
 - Deniz Nalbantoğlu (TTB Pratisyen Hekimler Kolu)
 - Bülent Aslanhan (TTB İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği Kolu)
- Tartışma: Ne Yapabiliriz?

f) “Sağlık Haktır” konulu panel ve foruma katkı: İçerisinde İstanbul Tabip Odası’nın da bulunduğu Sağlığımıza Engel Olma Platformu’nun düzenlediği “Sağlık Haktır” konulu panel ve foruma katkı sunuldu. 29 Mayıs 2010 tarihinde Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’nde yapılan etkinliğe kol aktivistlerinden Cavit Işık Yavuz, “Sağlığın Ticarileştirilmesi ve Sonuçları” ve Mehmet Zencir “Halk Sağlığı Bakışıyla Sağlık Hakkı” sunumları ile destek verdi. Forum sonrası Sağlığımıza Engel Olma Platformu tarafından hazırlanan sonuç bildirgesi kamuoyu ile paylaşıldı. Sonuç bildirgesi TTB-HSK web sayfasına eklendi.

g) Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın (SDP) Güncel Değerlendirmesi: TTB-HSK’nun Nisan 2010 toplantısında toplumcu halk sağlıkçıların Sağlıkta Dönüşüm Programı’nı güncel olarak değerlendirmesi için bir etkinlik düzenlemeye karar alınmıştır. Alınan karar doğrultusunda 12 Haziran 2010 tarihinde bir günlük etkinlik planlanmaktadır. Hazırlanan etkinlikte ele alınan konular ve konuşmacılar şunlardır:

SDP’nin Güncel Değerlendirilmesi Etkinliğinden Baklentiler (Mehmet Zencir)

SDP-TTB Değerlendirme (Feride Aksu)

SDP-Finansman

- Sağlık Harcamaları-Önümüzdeki Süreçte Olası Gelişmeler (Ata Soyer)
- SDP’nin Ekonomi Politikası. GSS bileşeni: (Onur Hamzaoğlu)
- SDP- Ödeme Sistemleri Sağlık Kurumlarını Nasıl Etkiliyor? Önümüzdeki süreçteki olası değişiklikler (Kayıhan Pala)
- Tartışma (Kolaylaştırıcı-Mehmet Zencir)

SDP-Hizmet Sunumu:

- SDP-Sağlık Örgütlenmesini Nasıl Etkiledi, Süreçte bizi neler bekliyor? (Gazanfer Aksakoğlu)
- SDP-Halk Sağlığı Hizmetlerini Nasıl etkiliyor? SDP ve Halk Sağlıkçılar (Hamdi Aytekin)
 - Tartışma (Kolaylaştırıcı-Mehmet Zencir)

Forum: Kolaylaştırıcılar Hamdi Aytekin-Muzaffer Eskiocak

- SDP-Sağlık Emekçileri
- SDP'nın sonuçları/etkileri
- SDP'nın izlenmesi
- SDP Karşıtı Mücadele

Etkinlikte anahtar sunumlar, tartışma ve yapılandırılmış forum yer alacaktır.

2. HALK SAĞLIĞI EĞİTİMİNE KATKI

a) Nusret Fişek Anma Etkinlikleri:

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı ile işbirliği içerisinde düzenlenen etkinlik 3 Kasım 2008 ve 2009 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Etkinlikler kapsamında:

- **Nusret Fişek Ödüllerinin dağıtımı;**
 - **Nusret Fişek Bilim Ödülü;**
 - 2008 yılı: Başvurular arasında ödüle değer aday bulunamadığı için ödül verilmemiştir.
 - 2009 yılı: Başvurular arasında ödüle değer aday bulunamadığı için ödül verilmemiştir.
 - **Nusret Fişek Sağlık Ocağı Ödülü;**
 - 2008 yılı: Aydın Koçarlı Çakırbeyli Sağlık Ocağı ile Aydın Kuşadası Ferit Demirel-Ali Çallı Sağlık Ocağı ödülü paylaşmıştır.
 - 2009 yılı: Afyonkarahisar Merkez 2 Nolu Sağlık Ocağı ve Mersin 70. Yıl Cumhuriyet Merkez Sağlık Ocağı ödülü paylaşmıştır
 - **Nusret Fişek Hizmet Ödülü;**
 - 2008 yılı: Başvurular arasında ödüle değer aday bulunamadığı için ödül verilmemiştir.
 - 2009 yılı: Prof.Dr. Zeki Kılıçaslan
- **Konferans/Panel:**
 - 2008 yılı:
 - Suyun Metalaştırılması ve Karşı Mücadeleler – Gaye Yılmaz

- Ankara Deneyimi- Dilek Aslan (TTB)
- 2009 yılı:
 - Sağlıkın Mülkiyeti: Sağlık Hakkı Üzerine Düşünceler - Ali Murat Özdemir

b) Halk Sağlığı Örgüt Okulu

TTB-HSK tarafından kol üyelerinin ve kola katkı sağlayan genç halk sağlıkçıların; ***sağlık politikaları ve sağlık sorunlarını sınıfsal bir bakışla ele alabilme yeteneklerini geliştirmek*** amacıyla 20-21 Eylül 2008 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Okul programı kapsamında şu başlıklar ve konuşmacılar yer aldı.

- Kapitalizm (Nail Satlıgan)
- Devlet-Kapitalist Devlet (Ahmet Yılmaz)
- Sınıflar ve İdeoloji (Tülin Öngen)
- Kapitalizm ve Sağlık-Tartışma (Mehmet Zencir-Hatice Giray)

c) Halk Sağlığı Güz Okulu

TTB-HSK desteğinde İzmir Tabip Odası Halk Sağlığı Komisyonu üyeleri tarafından geleneksel olarak düzenlenen Halk Sağlığı Güz okulunun XIII. ve XIV.sü Özdere/İzmir'de gerçekleştirildi.

XIII.Güz Okulu: “Sosyal Politika”- 11-14 Ekim 2008

Okul programı kapsamında:

- Kapitalizmin Dönüşümü ve Sosyal Politika (Fuat Ercan)
- Dünya’da Sosyal Politikanın Dönüşümü Temel Kavramlar (Gamze Yücesan Özdemir)
- Sosyal Politikada Farklı Bir “Yol”: Fatsa Deneyimi (Cahit Akçam)
- Neoliberal Ortamda Sosyal Politikanın Yeniden Şekillenışı: Türkiye Örneği (Osman Savaşkan)
- Cumhuriyet Dönemi Türkiye’inde Sağlık ve Vatandaşlık: Dönüşümün Tarihsel Arka Planı (Asena Günal)
- Bugünün Türkiye’inde Sosyal Politika (Mehmet Beşeli)
- Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet ve Sosyal Politika (Gaye Yılmaz, Azer Kılıç)
- Sosyal Politika ve Belediyeler (Osman Özgüven)
- Türkiye’de Belediyelerin Sosyal Politika Yaklaşımlarından Örnekler (İzmir Tabip Odası Halk Sağlığı Komisyonu Çalışanları-Feride Aksu)
- Sosyal Politika- Halk Sağlığı İlişkisi Bizi Neden İlgilendiriyor?/Ne Yapabiliriz? (Forum: Ata Soyer, Meltem Çiçeklioğlu)

XIV.Güz Okulu: “Sağlık Çalışanlarının Emegi”-10-13 Ekim 2009

Okul programı kapsamında:

- Sınıf tartışmalarına giriş: Temel kavramlar (Tülin Öngen)
- Soyut emek-somut emek ve temel emek kategorileri ve bunun sınıfla ilişkisi (Ahmet Tonak)

- Türkiye'nin sınıf haritası tartışması (Sungur Savran)
- Hekim-sağlık çalışanı ideolojik ve sınıfsal olarak hangi başlıklar altında sorunlar yaşıyor? Teori-güncel ilişkisi bağlamında (Yavuz Üçkuyu)
- Sınıfla neden ilgileniyoruz? Sınıf siyaseti nedir? Siyaset sınıfla neden ilgilenir? (Ertuğrul Kürkçü)
- "Alternatif hekimlik tarihi" ve son yüzyılda hekimlik mesleğini etkileyen hangi dinamikler nasıl değişti? (Ata Soyer)
- Hekim-sağlık çalışanı emeği, neoliberal politikalarından/ reformlardan nasıl etkileniyor? (Mehmet Zencir)
- Hekimlerin de dahil olduğu profesyonel mesleklerin sınıfsal özelliği -farklılık veya benzerlik açısından (Fuat Ercan)
- Sağlık çalışanları ve sınıfsal konumları (Grup Çalışmaları)
- Sağlık çalışanlarının çalışma koşulları (Grup çalışmaları)

XV. Güz Okulu: "Sağlığın Ekonomi Politikası" teması ile planlanmaktadır.

d) Nevzat Eren Halk Sağlığı Sempozyumu:

Nevzat Eren adına düzenlenen geleneksel sempozyumun **IX. ve X.su** Ankara Tabip Odası-HSK tarafından gerçekleştirildi.

IX. Nevzat Eren Halk Sağlığı Sempozyumu: "Kriz ve Sağlık" teması ile 7 Mart 2009 tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi. Ankara Tabip Odası-HSK tarafından düzenlenen sempozyumda şu başlıklar yer aldı:

- Kapitalizm ve kriz (Korkut Boratav)
- Krizin ekonomik etkileri (Erinç Yeldan)
- Krizin sosyal etkileri (Mustafa Sönmez)
- Krizin Sağlığa Etkileri (Nilay Etiler)
- ATO-Kriz ve Sağlık Raporu (Selçuk Atalay)
- Krizin sağlık çalışanlarına etkisi (Moderatör: İskender Sayek)

Kol olarak ATO-HSK tarafından hazırlanan sempozyuma Nilay Etiler (Krizin Sağlığa Etkileri) ve Mehmet Zencir (Kriz ve Sağlık Emekçileri) sunumları ile destek verdi.

X. Nevzat Eren Halk Sağlığı Sempozyumu: "Farklı Boyutlarıyla Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar" teması ile 13 Mart 2010 tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi.

Onuncusu yapılan etkinlikte Feride Aksu yönlendiriciliğinde Onur Hamzaoğlu ve Ayşe Akın tarafından "Nevzat Eren ve Bize Öğrettikleri: 10. Yıl" ikili konferansına yer verildi.

"Farklı Boyutlarıyla Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar" konulu panel; Gülriz Ersöz'ün yönlendiriciliğinde gerçekleştirildi. Panelde şu konulara yer verildi:

- Ekonomi-politik boyut - Emine Olhan
- Tarımsal boyut - Alptekin Karagöz
- Teknolojik boyut - G. Candan Gürakan

- Hukuksal boyut - Tülay Ekici,
- Halk sağlığı boyutu - Ahmet Saltık

Forum: Dilek Aslan ve Ayhan Temiz yönetiminde gerçekleştirilen foruma örgütsel yapıları temsilen konuklar katılmıştır:

- Ankara Barosu'ndan Onur Tatar,
- Ankara Bölgesi Veteriner Hekimler Odası'ndan Hakan Yardımcı,
- Ankara Tabip Odası'ndan Bayazıt İlhan
- Çevre Mühendisleri Odası'ndan Gülçin Keserciođlu,
- Gazeteciler Cemiyeti'nden Süleyman Ukav,
- Gıda Mühendisleri Odası'ndan Kadir Dađhan,
- Halk Sağlığı Uzmanları Derneği'nden Dilek Aslan,
- Tıbbi Genetik Derneği'nden Timur Tuncalı,
- Tüketici Hakları Derneği'nden Turhan Çakar ve
- Türkiye Ziraat Mühendisleri Odası'ndan Servet Kefi

e) Gezici Eğitim Semineri:

Mezuniyet sonrası Halk Sağlığı eğitimi alan asistanların katıldığı geleneksel “Gezici Eğitim Semineri”nin 20. si 2008 Haziranında gerçekleştirildi. Onur Hamzaoğlu ve Çiđdem Çađlayan'ın eğitici olarak görev aldığı etkinlikte “*Sanayileşme, Kentleşme ve Çevre*” teması ele alındı. İnceleme bölgesi olarak Marmara bölgesi (Zonguldak, Kocaeli, Bilecik ve Ankara) seçildi. Türkiye'nin 13 farklı ilinden gelen 21 halk sağlığı asistanının katılımı ile gerçekleştirildi. Araştırma görevlilerinin ve danışmanların katkıları ile hazırlanan GES raporu TTB-MK ile paylaşılmış ve TTB-HSK web sayfasında yer verilmiştir.

Gezici Eğitim Semineri”nin 21.si “*Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerinde Dönüşüm ve bu dönüşüm halk sağlığı uzmanlarının çalışma ortamını nasıl etkiliyor?, Pandemik influenza tehdidine karşı hazırlıklar ve Tularemi sorununun yönetimi*” teması ile 21-27 Haziran 2009 tarihlerinde Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Edirne, Tekirdađ, Kırklareli, Eskişehir Ankara illerinde gerçekleştirildi. Eğitim gezisi Hamdi Aytekin ve Muzaffer Eskiocak danışmanlığında dokuz araştırma görevlisinin katılımı ile tamamlandı. Araştırma görevlilerinin ve danışmanların katkıları ile hazırlanan GES raporu TTB-MK ile paylaşılmış ve TTB-HSK web sayfasında yer verilmiştir.

Gezici Eğitim Semineri”nin 21.si “SDP ve Bulaşıcı Hastalıklarla Savaşım” teması ile Ankara, Tokat, Çankırı, Kastamonu, Karabük, Bolu, Düzce illerinde 3-10 Temmuz 2010 tarihinde gerçekleştirilecektir. Eğitim gezisine Gazanfer Aksakoğlu, Raika Durusoy ve Esin Kulaç danışmanlık edecektir.

3. BULAŞICI HASTALIKLAR:

- Bulaşıcı hastalıklar başlığında su ile ilgili çalışmalara devam edilmiştir.

- Bu kapsamda: Nusret Fişek Anma etkinlikleri içerisinde su konusuna yer verildi. Konu ile ilgili iki konferans gerçekleştirildi: Suyun Metalaştırılması ve Karşı Mücadeleler (Gaye Yılmaz) ve Ankara Deneyimi (Dilek Aslan)
- Suyun Ticarileştirilmesine Hayır Platformu tarafından düzenlenen sempozyuma kol adına katılım sağlandı. Bu etkinlikler çerçevesinde 17-18 Mart tarihlerinde, platform tarafından yapılan 8 atölye çalışmasının üçüne katılarak destek verildi (Su ve Enerji: Süheyla Ağkoç; Su kaynaklarının kullanılması ve Emek: Gamze Varol Saraçoğlu; Suya erişim/metalaşma: Nilay Etiler).
- Aksaray ishal salgını ile ilgili, inceleme gezisi: Aksaray ishal salgını ile ilgili, inceleme gezisi 14 Mayıs 2008 tarihinde kol adına Öner Kurt koordinatörlüğünde TTB-MK adına Muharrem Baytemur, Aksaray Tabip Odası adına Rıfki Karabatak ve Pınar Çatalkaya'nın katılımı ile gerçekleştirildi. İnceleme sonrası salgınla ilgili değerlendirme kamuoyu ile paylaşıldı ve raporu yayımlanarak TTB-HSK web sayfasına eklendi.
- Tek dünya, tek sağlık konsepti ile ilgili TTB'nin aldığı karar kol gündemine alındı. TTB-HSK ile iletişim içinde olan halk sağlıkçılara görüş soruldu. Raika Durusoy ve Necati Dedeoğlu tarafından kola gelen görüşler, görüşülerek TTB-MK ile paylaşıldı.
- Grip Pandemisi ile ilgili TTB-MK tarafından sürdürülen çalışmaya Muzaffer Eskiocak kol adına destek verdi. Bursa ve Denizli'de yapılan kol toplantılarında Pandemi ile ilgili güncel değerlendirmeler yapıldı.
- Kızamıkçık aşı kampanyası ile ilgili eleştirel değerlendirmeler konusunda TTB-MK'ya ve SES İzmir Şubesi'ne destek verildi. Kol adına Muzaffer Eskiocak bu konudaki çalışmalara destek sundu. Kasım ayında yapılan kol toplantısında gündem ayrıntılı olarak ele alındı.
- 20-21 Kasım 2009 tarihlerinde Bursa'da yapılan "Sağlık Reformlarının Sağlık Yönetimine Etkileri" sempozyumunda neoliberal politikaların bulaşıcı hastalıklara etkileri konusu ayrıntılı olarak ele alındı. Kol aktivistlerinden Cavit Işık Yavuz, Muzaffer Eskiocak, Hakan Tüzün, Deniz Akgün yaptıkları sunumlar ile sempozyuma destek verdi.

4- DİĞER ÇALIŞMALAR:

a) Görüş oluşturulmasına katkı:

- **KOAH Ulusal Eylem Planı:** Astım tanı rehberi ile ilgili TTB-MK'dan istenen görüş için Mehmet Zencir görev aldı. Konu ile ilgili görüş TTB-MK'ya aktarıldı.
- **Karayolları Trafik Kanunu Taslağı:** Işıl Ergin tarafından kanun taslağı değerlendirildi, görüş ve eleştiriler merkez konseyine iletildi.
- **Tek dünya, tek sağlık konsepti:** TTB-MK tarafından Türk Veteriner Hekimler Birliği ile yapılan görüşmelerde konseptte destek verilmesine karar verildi, TTB-HSK'dan konu ile ilgili çalışmaların nasıl yürütüleceği soruldu. Konu ile ilgili TTB-HSK ile iletişim içinde olan halk sağlıkçılara görüş istendi. Raika Durusoy ve Necati Dedeoğlu tarafından kola gelen görüşler, görüşülerek TTB-MK ile paylaşıldı.

- **Yerel yönetimler çalışması:** Yerel yönetimler ve sağlık hizmetleri başlığında bir çalışma yürütülmektedir. Bu çalışma Sağlık ve Politika grubu tarafından yürütülmektedir. TTB-HSK adına Süheyla Ağkoç, Mehmet Zencir ve Nasır Nesanır çalışmaya destek vermektedir. Çalışma halen sürdürülmektedir.

b) **Toplum Ruh Sağlığı Çalışmaları:** Toplum ruh sağlığı ve koruyucu ruh sağlığı alanlarında mevcut durumu değerlendirmek ve yapılan çalışmaları toplumcu bakış açısıyla yorumlayan bir çalışma sürdürülmektedir. Bu çalışmayı yürütmek üzere Mine Kaya, Burhanettin Kaya, Aysun Özşahin ve Cavit Işık Yavuz oluşan bir grup oluşturulmuştur. Gruba Necati Dedeoğlu da danışmanlık düzeyinde destek sağlamaktadır.

c) 20-22 Kasım 2008'de Bursa'da gerçekleştirilen "**Meslek Hastalıkları Sempozyumu**"unda bir oturumun hazırlanmasına destek verildi. 20-22 Kasım 2008 tarihinde Bursa'da gerçekleştirilen kongrede "Üretim Biçimindeki Değişimin/Sağlıkta Dönüşümün İşçi Sağlığı ve Meslek Hastalıklarına Etkileri" temalı oturum Gaye Yılmaz, Cavit Işık Yavuz, Mehmet Zencir'in katılımı ile gerçekleştirildi. Oturumda ele alınan başlıklar:

- Sermaye Birikimini tehdit Eden Bir Maliyet Unsuru: İşçi Sağlığı ve Güvenliği (Gaye Yılmaz)
- Esnek Üretim ve İşçi Sağlığı (Mehmet Zencir)
- Değişen Çalışma Biçimleri ve Değişen İşçi Sağlığı Hizmetleri: Hizmetlerde Mi Esnekleşiyor? (Cavit Işık Yavuz)

d) **HASUDER Halk Sağlığı Dostu Yönetici** ödülüne (2008) Dikili belediye başkanı Osman Özgüven kol adına aday gösterildi. Önerilen aday bu ödüle layık görüldü. Dikili belediye başkanının aday gösterine ilişkin gerekçe aşağıdadır:

1980 yılından itibaren, toplumsal hizmetlerin ardında yatan "kamu yararı" motifi yerine "piyasa" motifi ikame edilmeye başlanmıştır. Bu süreç Büyükşehir Belediyeleri'nin oluşturulması, Belediye Yasalarının değiştirilmesi ve belediye hizmetlerinin "piyasa mantığı" ile ele alınarak rant alanına döndürülmesi ile günümüze kadar gelmiştir.

Dikili Belediyesi'nin, insanların en temel gereksinimlerinden birini, toplumun ödeme gücü olmayan kesimleri de dahil bütün bireylerine sağlamakta kullandığı yöntem (10 metreküpe kadar su tüketiminden bedel alınmaması), sadece bu yoksul kesimlerin sağlığı için değil, bütün Dikililerin sağlığı için önemlidir. Çünkü ödeme gücü olmadığı için sağlıklı ve temiz içme ve kullanma suyuna ulaşamayacak kesimlerde patlak verebilecek bir epidemiyi, sadece bu kesimlerin değil, bütün Dikililerin yaşamını tehdit edecektir. Dikili Belediyesi'nin bu uygulamasını Halk Sağlığı yararına bir pratik olarak değerlendirmekteyiz.

İnsanların sağlıklı ve temiz suya erişme hakkı, sağlık hakkının bir parçasıdır. Dikili Belediyesi'nin uygulamaları, insanların bu haklarını kullanmalarında bir kolaylaştırıcı araç olarak değerlendirilmelidir. Özellikle sosyal devlet anlayışının bir ürünü olarak yapılan bu çalışmalar "piyasacı" bir yaklaşımın benimsendiği Türkiye'de, "kamucu" bir yaklaşımla toplumsal zenginliklerin yerel yönetim eliyle toplum üyeleri arasında yeniden dağıtılmasının bir göstergesidir. Her ne kadar dezavantajlı gruplar öncelense de sunulan hizmetler tüm toplumun sağlığını koruma, geliştirme, sağaltma ve rehabilitasyonuna ilişkin hizmetlerdir.

Dikili Belediye Başkanı Osman Özgüven'in yukarıda özetlenen Halk Sağlığı alanında yaptığı çalışmalarından dolayı Türk Tabipleri Birliği (TTB) Halk Sağlığı Kolu olarak Halk Sağlığı Dostu Yönetici Hizmet Ödülüne aday olarak önermekteyiz

- e) Ankara'da yapılan **12.Ulusal Halk Sağlığı Kongresi'ne** katkı verildi. Kongrede Gezici Eğitim Semineri bildiri şeklinde sunuldu. Ayrıca kol çalışmaları şu başlıklarda sunuldu:
- Son bir yıllık çalışmalar (Mehmet Zencir)
 - Kapitalizm ve Sağlık Örgüt Okulu (Hakan Tüzün)
 - Güz Okulları (Hür Hassoy)
- f) Uludağ Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Bursa Tabip Odası ve Nilüfer Belediyesi işbirliği ile 20-21 Kasım 2009 tarihlerinde Nilüfer Belediyesi Konak Kültürevi'nde "Sağlık Reformlarının Sağlık Yönetimine Etkileri" gerçekleştirilen sempozyumuna destek verildi. Etkinlik kapsamındaki birçok sunuma kol aktivistleri tarafından destek verilmiştir. Yine TTB-HSK toplantısı etkinlik vesilesi ile Bursa'da gerçekleştirilmiş ve Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim dalı öğretim elemanlarının katılımı ile genişletilmiş kol toplantısı yapılmıştır. Toplantıda "Sahadaki Halk Sağlıkçılar Ne Diyor? 2. Saha Nasıl Görünüyor?" atölye çalışmasına da yer verildi.
- g) **Toplum ve Hekim dergisine destek:** Kriz ve Hekim Emeği temalı toplum hekim dergilerine kol üyeleri olarak destek verildi.
- h) **Sağlık ve Politika grubuna destek:**
- Örgüt Okulları: TTB-MK ve Sağlık ve Politika Çalışma Grubu tarafından sağlık politikaları ile ilgili bilgi ve deneyimlerin paylaşılması amacıyla yapılan örgüt okullarına destek vermeye devam edilmektedir. Son bir yıl içerisinde okullar Muş (28 Kasım 2009), Bitlis (29 Kasım 2009), Adana'da (2009), Eskişehir'de (30-31 Mayıs 2009) ve Denizli (6-7 Şubat 2010) tarihinde gerçekleştirilen örgüt okullarına destek verilmiştir.
 - Yerel yönetimler çalışmasına destek verilmektedir.
 - Kriz ve Sağlık/Sağlık hizmetleri çalışması birlikte yürütülmektedir.
 - 12 Eylül 2009'da yapılan "Sağlıkta Dönüşümün Neresindeyiz, Sağlıkta Dönüşüm Hekim Emeğini Nasıl Etkiliyor, Biz Nasıl Müdahale Edebiliriz?" etkinliğine destek verilmiştir.
- i) TTB'nin diğer kolları, tabip odaları ve sağlık alanında örgütlü sendikalarının sağlık politikaları ile ilgili çok sayıda toplantısına kol üyeleri tarafından aktif destek verildi.